

Martine Ingvarsson

Tankar med stjärnglans

Lindskog & Förlag

Musiken dånar ur högtalarna. Dörren är stängd, det är fredag igen. Jag vadar genom ett tjockt lager av veckans kläder bort mot sängen, lägger mig ner, tar ett djupt andetag och blundar.

Jag svävar in bland stjärnor och galaxer i den ändlösa rymden. Jag är fri.

Ljudet från musiken talar till mig. ”Bang, bang!” vrålar sångaren. Kanske föds mina tankar så: the Big Bang – den stora smällen. Då skapades både tiden och rymden och mina tankar. Det var för sådär en femton miljarder år sedan – tänk vad länge jag har levt, drömer jag vidare. För att bättra på känslan av hur jag bildades fiser jag ljudligt och det bildas ett gasmoln runt sängen.

Min ena hand letar sig försiktigt över min smala mage mot den magnetiska dragningskraften som sitter runt den andra handleden. Fingrarna sluter sig runt foliearmbandets värme och glans, strålning av mod pulserar rätt in i kroppen. Gasmolnet har svalnat och stanken har letat sig ut genom springan i fönstret. En stjärna har bildats, jag ligger här. Det känns rätt bra att veta att jag inte är ensam, att det finns miljarder andra stjärnor ute i världsrymden. För tänk om jag skulle slockna, då kan en annan stjärna lägga sig i min säng

Lindskog & Förlag
www.lindskogforlag.se
Stockholm 2008

© Text: Martine Ingvarsson
© Omslag: Judyta Fritzhand
Grafisk form: Lennart Lindskog

Första upplagan, första tryckningen
Tryckt i Lettland 2008

ISBN 978-91-85311-24-8

i stället. Det skulle nog inte mamma och pappa märka, någon skillnad alltså, så länge de har en stjärna.

Jag svävar vidare i mina funderingar. Finns det någon basketturnering mellan galaxerna, eller har solsystemet en egen elitserie i basket? Tänk när man ska åka på bortamatch till Pluto och coachen säger att det bara tar ett par ljusår att åka dit. Fast om alla vore stjärnor skulle det bli fasligt många mål, och ingen skulle missa ett enda skott. Men om motståndarna har en komet nere i försvaret så kunde de fånga bollen plöttlätt. Jag är helt inne i min basketmatch när musiken plötsligt tystnar.

– Nu har jag ropat i fem minuter, det är mat, vad gör du? säger mamma, som skruvat ner volymen på stereon. Det är inte bra att ha så hög musik, har skolan varit bra, har du vattnat dina blommor, de ser ju rätt vissna ut, tjatar hon på.

Jag öppnar försiktigt ögonen så att jag inte ska blända henne. Mamma tittar lite undrande på mig, och då kommer jag ihåg att jag är bara jag, ingen stjärna som svävar ute i universum.

Mamma ser sig omkring i rummet och ruskar på huvudet.

– Det verkar som om du tror att jag ska städa ditt rum. Det kan du se dig i stjärnorna efter. Kom nu innan maten kallnar och pappa blir arg, säger mamma och går sin väg.

Jag känner efter att mitt foliearmband sitter kvar där det ska. Jag nästan smeker det och känner att det ger mig kraft för ytterligare en middag med tjatiga frågor och en syrra som vet bäst om precis allt.

– Kom nu, det är bråttom, du måste ha mat innan matchen i kväll! ryter pappa.

Nästan så att jag hade glömt att vi möter Merkurius borta. Det blir en tuff match. Jag skyndar nerför trappan och slänger mig på stolen.

– Har du tvättat händerna, hur gick provet i svenska, säger mamma utan att andas.

– Du kan väl säga hej när du kommer, fortsätter pappa. Har du packat påsen med matchkläderna?

– Slafs inte när du äter, använd kniven att peta på med, åt du ordentligt i skolan i dag? mal mamma på.

Jag vill ut i världsrymden igen. Måste de tjata så, tänker jag.

– Du vet att vi möter Merkurius i kväll va? Det är bara tre matcher kvar i grundspelet. Vi måste vinna två av dem, fattar du! gläfser pappa.

– Mmm, visst, svarar jag frånvarande.

Jag fantiserar om de gröna ärtorna som ligger på tallriken. Ärtorna har förvandlats till små gröna Merkuriumänniskor, några har blivit pappa. Jag är fullt koncentrerad på att rikta min laserblick mot ärtorna för att få dem att gå upp i rök. Jag lyckas inte helt, utan får ta till stjärnmejseln och spetsa de sista gröna Merkuriumänniskorna. Sedan hugger jag in på det stora köttberget och fyller min magkrater till bristningsgränsen.

Den sista tuggan åker ner. Nu är det fullt. Kanske blir det vulkanutbrott om jag äter mer, tänker jag.

Jag rapar ljudligt och väcks ur mina tankar om att lava sprängs upp ur vulkanen.

– Men vad gör du? Rapar vid matbordet är inget vi gör i vår familj, säger mamma.

– Det är fult att rapa, säger lillsyrran med en grimas. Du får minsann aldrig gå på Nobelmiddagen med ditt bordsskick.

– Sluta kivas nu barn! Duka av era tallrikar, och ni baskettokiga måste nog sticka iväg nu, säger mamma.

Jag reser mig snabbt upp och springer ner i tvättstugan för att hämta matchtröjorna. Måste hinna fixa till dem innan pappa märker att jag glömt. Vilken tur, mamma har vikt tröjorna och lagt dem i påsen. Jag springer upp igen och lämnar matchtröjorna i hallen. På väg upp till mitt rum pillar jag på foliearmbandet. Jag försöker prata med det, känna vilken sinnesstämning det är på i dag. Jag känner att det hettar något, men det är alldeles matt, ingen glans alls. Hur ska det gå på matchen? Om mitt armband inte glänser gör inte jag det heller. Det är en döds viktig match i dag. Pappa, som är vår coach, har pratat om de här tre sista matcherna i flera veckor nu. Vinner vi inte två av matcherna missar vi slutspelet.

Om vi inte kommer till slutspel är vi det första juniorlaget i klubbens historia som inte gör det. En ramsa pappa dragit många gånger. Jag väter tummen och gnider den mot armbandets och försöker putsa upp det. Det händer ingenting.

– Kom nu, vi måste åka! skriker pappa.

Jag tar bollen under armen och springer nerför trappan med några snabba kliv. Sätter på mig mina gympadojor, grabbar väskan och tar påsen med match-

tröjorna i ena handen och är ikapp pappa innan han hunnit starta bilen. Jag sjunker ner i sätet och önskar att jag hade sjunkit in i mina dagdrömmar lika fort som bältet kommer på, men inte en chans.

– Tröjorna är ditt jobb! Vem tror du vek och lade ner dem i påsen, va? Jag! morrar pappa och petar sig själv i bröstet innan han startar bilen.

Jag svarar inte. Det kanske går över.

– Du måste tänka på att fördela bollen på forwardarna och jobba tillbaka i försvaret, säger pappa. Det hänger på dig i den här matchen. Som point guard är det din förbaskade plikt att fördela bollen. Tänk på det. Merkurius är dessutom jättesnabba och stenhårda. Inget såsande när du ska tillbaka i försvar. Du får se till att de andra i laget springer sig fria. Gör något bra av matchen Robin!

– Jag gör alltid mitt bästa, viskar jag.

– Det ska du göra också, säger pappa och svänger ut på vägen.

Jag sitter tyst och tankarna börjar snurra. Jag är ute i universum igen. Hur kan det bara hänga på mig? Laget då? Fast pappa har delvis rätt. Merkurius är precis så som han beskrev: järn och nickel med en skorpa av sten. Vad kan en enda stjärna göra mot en planet så nära solen? Om jag kraschar mot planeten blir det bara ytterligare en krater, inget annat händer. Jag måste använda all min list. På något vis måste jag utnyttja att de inte har en egen måne. Jag känner att det börjar svida i ögonen, tänk om jag misslyckas. Nej, tänker jag sedan, en stjärna kan inte misslyckas. Fast

kanske. Stjärnfall har väl alla hört talas om. Jag måste klara det här. Pappa kommer att vara arg i evigheter annars. Sedan vill ju laget ha skoj och vinna, fast det verkar inte pappa fatta. Jag pillar på mitt armband för att försöka tanka lite stjärnglans. Min handled känns kallsvettig och benen darrar. Jag öppnar ögonen, torkar bort en tår från ögonvrån och ser att vi är framme vid hallen.

– Vi är sist bara för att jag fick vänta på dig, säger pappa. Där borta väntar resten av laget. Är du värd att vänta på tror du?

Pappa kliver ur bilen utan att vänta på något svar. För honom var det ingen fråga, bara ett konstaterande. Pappa öppnar bagageluckan och tar ut matchtröjorna och ett nät med bollar. En falsk vissling hörs från honom. Jag fumlar mig ut ur bilen, och skorna sjunker ner i leran.

– Kom och hjälp till här med bollarna! ropar pappa till resten av laget.

Pedda och Alex springer fram till oss och tjattrar om att Mercurius center är dödslång, minst lika lång som en giraff. De säger att de har sett att alla Mercuriusspelare har de nya märkesskorna, de som man hoppar en decimeter högre med. Alla pratar i munnen på varandra som vanligt före match. Mina steg känns tunga. Leran är svår att få bort, liksom fastklistrad på skorna.

– Kom igen nu! På med matchstället och kom in på plan så värmer vi upp med lite tvåtaktare, bullrar pappa.

Alla skyndar in till omklädningsrummet och börjar slita och dra i påsen med matchtröjorna.

Jag tar min tröja, nummer fyra, och gnider den mot mitt armband. Nästan alla som spelar point guard har nummer fyra. När jag fyller vattenflaskan inne på toan låter jag vattnet nudda vid armbandet innan det rinner ner i flaskan.

– Nu är jag redo, säger jag högt på vägen ut från toan.

– Jag med, ska bara knyta skon, säger Jensa.

– Nu kör vi, skrattar Pedda.

Vi sätter våra händer mot varandra, och som på en given signal vrålar alla ”vinna!” Så springer vi ut i hallen. Basketkorgarna är nerhissade från taket och handbollsmålen är ihopfösta mot väggen. Bänkarna står tryckta mot ribbstolarna. Det är massor av färgglada linjer på golvet. De röda hör till basketen.

Vi dribblar fram mot korgen och tar två steg innan bollen lämnar handen i luftrummet mot korgen. För det mesta träffar bollen plankan och går rätt ner i korgen, men ibland missar vi.

– Var sin tvåtaktare till, sedan kör ni straffkast! säger pappa.

Jag missar alla mina straffkast. Jag sneglar på Mercurius uppvärmning. De verkar sätta varenda skott, oavsett vinkel.

– Det är i ringen bollen ska. Robin, för tusan koncentrera dig! gormar pappa.

– Bry dig inte, du har bra skott, säger Pedda när han ställer sig bakom mig.

Domaren blåser tre minuter, snart börjar matchen.

– Kom hit allihop! ropar pappa.

Vi springer mot vår bänk, tar varsin vattenflaska och samlas runt pappa. Han visar med sin magnettafla vilka system vi ska köra i dag.

– Lyssna nu Tellus! Det är viktigt att bollen kommer in i anfallszonen fortast möjligt och att vi svingar runt bollen tills vi får skottläge. Gå ner och screena på varandra så att ni får fria lägen. Prata med varandra. Pedda, du måste se till att din gubbe fastnar på dig när du screenar. Ställ dig så att han inte kan gå åt bollhållet utan att springa runt dig. Tappar vi bollen så måste alla springa tillbaka. Jag vill inte se någon hänga med huvudet. Ni är bra Tellus. Visa att ni är bäst. Kom igen, nu kör vi över dem! säger pappa.

Domaren blåser och visar ett finger i luften. En minut kvar till matchstart. Jag lyfter försiktigt på mitt foliearmband och torkar bort svetten från handleden. Folien har börjat skimra lite. Jag slappnar av när jag ser det, då är jag ändå på gång.

– Robin, du har inte glömt vad jag sa va, ryter pappa.

Jag håller kvar blicken på armbandet, en blek folie som hänger slapt kring min handled. Den sura andedräkten från pappas ord ligger som ett dis runt mig.

– Hörde du Robin? Se till att göra ditt jobb, fortsätter han och petar till mig med foten.

– Jo, visst, svarar jag.

Alex stryker mig snabbt över ryggen. Jag lyfter upp huvudet och andas in ny luft.

Pappa plockar ut de fem som ska starta. Jag är en av dem. Vi ropar ett sista ”Tellus!” och går ut till

mittcirkeln där Merkurius gigantiska center står redo för uppkast. Jag ser mig omkring. Jag känner inte igen en enda av deras spelare. Snacka om bortamatch.

Vår center Jensa som är huvudet kortare än deras ställer sig redo. Bollen kastas upp och Merkurius center tippar den enkelt till sitt lag.

Vi ställer snabbt upp i försvarsläge. Merkurius passar direkt in med en enkel boll över huvudet till sin center som har hunnit ställa sig vid strafflinjen. Centern vänder sig om och skjuter rätt i nät. Bollen nuddar inte ens ringen. Pappa skriker att Alex ska ta bollen under korgen och att jag ska dribbla upp bollen. Jag känner lädret smeka fingrarna och håller andra handens tre fingrar upp i luften för att visa vilket system vi ska köra. Mina lagspelare börjar röra sig efter treans system, och jag passar snabbt ut bollen på höger sida. Pedda springer åt fel håll, och bollen passas i stället ner mot hörnet där Jensa är fri och skjuter. Bollen studsar på ringen och deras flaggstång tar returen och passar ut. Vi fortsätter att missa och de fortsätter att spela in på sin center. Efter bara några minuter ligger vi under med arton två. Domaren blåser för time out.

Vi joggar med hängande huvuden mot avbytarbänken. Det är helt tyst på bänken. Killarna räcker våra vattenflaskor till oss, men sitter stumma. Pappas grisögon glimmar svarta.

– Okej, Merkurius är bra, kanske bättre än någonsin med sin nya center. Men ni spelar uruselt. Ni rör ju på benen som gubbarna på ålderdomshemmet, ryter pappa.

Pedda härmar ljudlöst en gammal gubbe. Vi andra försöker låta bli att skratta.

– Lägg av, det är allvar! Pedda, du får sitta på bänken, säger pappa och puttast Pedda i bröstet. Ni andra också som var ute på planen. Värre än så här kan det inte bli, fortsätter han och skjuter blixtrar mot mig.

Bara ljudet från vattenflaskorna och snabba andetag hörs från oss killar.

– Ni som går in nu är helt utvilade. Gå in och kör helplanspress! Ni ska vara som iglar på dem, de ska känna andedräkten från er. Jobba med fötterna och rör inga Merkuriusspelare så slipper ni foul. Okej, ut och kör nu! grymtar pappa.

Spelet sätter igång igen. Precis som pappas käft.

– Är du helt borta Robin! Om du visar tre fingrar betyder det tvåans schema då?

– Nä, treans, svarar jag.

– Kör då treans schema nästa gång, och spring åt rätt håll! skäller han vidare.

– Det var jag som gick åt fel håll. Därför var Robin tvungen att gå åt andra hållet, säger Pedda.

– Det är Robin som ska hålla koll när han är ute på plan, inte du, svarar pappa och vänder ryggen mot bänken.

Jag torkar svetten ur pannan och tittar på från bänken. Domaren blåser för den ena foulerna efter den andra. Nu har vi fått så många foular att Merkurius får straffkast varje gång vi foular. Pappa skrapar i golvet med foten som en vild tjur.

– Jobba med fötterna! Slå inte! Försvar! Passa! skriker han.

Det är som att spela samma låt om och om igen, en röst som skär som en vass kniv.

Vi pressar på över hela planen. Merkurius passar bollen snabbt mellan varandra, men så fort de inte har någon att passa får vi övertaget. Jag är helt inne i matchen, samtidigt som det känns som om jag är ute i universum igen och är en lysande stjärna. Jag måste få laget och mig själv att tända till ordentligt, jag måste få ett hål på Merkurius stenskorpa. Kanske har jag lösningen. Ingen i Merkurius har någon riktig bollkänsla, ingen av dem vågar dribbla, alla bara passar in bollen på deras center. Han är bra, det måste jag erkänna. Men han måste ju också bli trött. Jorden mot Merkurius, tänker jag. Vi har allt, medan de bara är en död planet. De har ju inte ens en måne. Plötsligt ser jag det! De har ingen som kan dribbla bollen bra. Det är deras svaga punkt.

– De har ingen point guard! säger jag upphetsat.

– Va? säger pappa.

– De har ingen point guard! Vi börjar ta fler och fler passningar av dem nu när vi stressar dem, fortsätter jag.

Domaren blåser för halvtid, och hela laget samlas runt bänken.

– Bättre spel på slutet. Vi tog in sex poäng, men vi ligger fortfarande under med tio, säger pappa. Ta lite vatten och vila. Nu inför andra halvlek ska vi fortsätta att pressa dem.

Han harklar sig och fortsätter:

– De har uppenbarligen ingen point guard. Har de ingen spelfördelare som kan dribbla kommer de att få det svårt om vi fortsätter att pressa. Ni får springa skiten ur er! Vi har ett komplett lag och kan byta så ofta det behövs. Samma gäng som började första halvlek startar nu.

Pappa borrar blicken rätt igenom mig.

Domaren blåser för andra halvlek. Jag går in och ställer mig på vår planhalva runt mittcirkeln. Jag tittar på mitt armband och ser det glittra. Äntligen stjärnglans, tänker jag.

Vi tar långsamt in poäng. Minuterna tickar snabbt.

Tre poäng ner. Domaren blåser. Merkurius har tagit time out.

Hela laget springer bort till bänken, alla tjattrar på. Pappa hyschar och tar fram sin magnetavla igen.

– Det är trettiofyra sekunder kvar, tre poäng ner. Kör ettans system och se till att Robin får bollen ute vid trepoängslinjen, säger han och visar mig som en liten röd magnet på tavlan. Då ordnar vi förlängningen så att vi kan vinna, avslutar han och smäller igen magnetavlan.

Det är vår boll i sidan. Pedda tar inkastet och passar Alex, som snabbt har en försvarare på sig. Jag springer mig fri för passning. Nästa frimärke som klistrar sig fast på mig fintar jag. Så dribblar jag upp bollen i anfallszon.

– Robin! Skjut! Gör mål! vrålar pappa från bänken.

Jag skriker ett och visar ett finger i luften. En dubbel-screen på mig och jag kan dribbla bakåt ett steg och skjuta en trepoängare i fritt läge. Vår bänk står upp och tittar mot korgen. Hallen är tyst. Bollen träffar ringen och studsar rakt i armarna på en Merkuriusspelare. Jubelskrik från läktaren. Tretton sekunder kvar.

Jag tittar mot bänken samtidigt som jag springer mot bollhållaren. Pappa ser ut som en kobra på väg att gå till anfall. Publiken i hallen är åter tyst, men pappa har börjat gorma igen. Mercurius passar runt bollen för att få tiden att gå och publiken börjar räkna ner från tio. Pappa sparkar på bänken och tystnar. När det är två sekunder kvar skjuter Mercurius. Skottet missar, men de har ändå vunnit matchen.

Mer skrik bryter ut vid Mercurius bänk och på läktaren.

Stjärnan i mig räckte inte, tänker jag. Vi går slo-kande ut på plan och tackar Mercurius och domaren. Sedan tränger vi ihop oss på bänken.

– Vi förlorade, men vi spelade stundtals bra på slutet, säger pappa. Om vi ska vinna de sista matcherna i serien måste vi sätta skotten. Extra träningspass kommer det att bli, och jag förväntar mig att alla kommer. Gå och duscha nu!

Pappas mun öppnades knappt, alla ord var sammanbitna.

Vi går in i omklädningsrummet. Kanske kan jag stanna här, så åker pappa hem själv.

– Det är fett lugnt killar. Vi gjorde massor av bra saker, tjoar Pedda glatt. Och så var det ju kul att så

många var här och tittade, även om det inte var på oss de hejade.

Pedda har redan sträckt på sig som en växt som fått vatten och rätat upp sig efter en tids torka. Man hinner knappt märka att han slokar förrän han är full av liv igen. Jag kanske kan sno ett frö av honom och plantera i livets snårskog.

*

Smällen av bildörren är lika hård som pappas röst:

– Du måste förstå att jag är besviken Robin. Det viktigaste skottet missade du. Du är den som ska se till att vi vinner! Varje gång! Hade du förvaltad bollen bättre hade vi aldrig hamnat i ett sådant pressat läge på slutet. Du är den bästa spelaren, fast då jämför jag bara med dina lagkompisar. Ingen av er var bra i dag ska du veta.

– Vad är bra för dig? viskar jag.

– Vad mumlar du om. Prata så jag hör! exploderar pappa och ett lock lägger sig över mitt vänstra öra.

– Det var inget.

– Som vanligt, säger pappa och gasar på.

De vita strecken på vägen flyter ihop till ett enda rakt streck. Jag blinkar, och så är det vanliga streck igen.

Jag fingrar på mitt foliearmband för att få tröst och funderar över varför bandet inte hjälpte mig hela vägen. Jag vet att jag gjorde många bra saker, men det är inget jag får höra från pappa. Jag svävar ut och tänker på

Kim, den tjej som jag gillar mest. Ute i världsrymden är allt lätt, tyngdlöst liksom.

– Du får hänga upp dina kläder och stoppa in matchtröjorna i tvättmaskinen, säger pappa surt när vi kommer hem.

Påsen med matchtröjorna och min väska dunsar i trappan när jag långsamt släpar dem och mina fötter ner mot tvättstugan. Tröjorna är lika kalla och genom-sura som pappa. Jag tar upp en hög och knuffar den rätt in i tvättmaskinens gap. Sedan matar jag gapet med resten av kläderna och skyndar att smälla igen luckan. Jag hör tunga steg komma nerför trappan.

– Den här får säkert också plats i maskinen, mor-rar pappa och slänger sin svettiga overalljacka framför mina fötter. Det verkar gå lika långsamt för dig att få igång maskineriet här som när du skulle springa tillbaka i försvar i dag. Det är sådant man måste göra Robin, även om det är tråkigt. Fattar du! Öppna luckan och släng in jackan nu!

Svaret börjar sakta ta form i mitt huvud. Men pappa är långt borta när det äntligen är klart. Medlet för att få tröjorna laddade och redo inför nästa match står ovanpå tvättmaskinen. Tänk om pappa vore tvättmaskinen och jag kunde mata honom med mjukmedel. Jag tar flaskan, och facket slukar glupskt allt jag håller i.

– Ska man ha så mycket sådant medel? säger lill-syrran som kommit smygande.

– Ja, om man vill få det mjukt, svarar jag.

Jag ställer tillbaka flaskan och det lilla som är kvar i den och trycker på startknappen. Ett dovt surrande hörs och tvätten börjar tumla runt.

– Jaha. Mamma säger att jag ska få ett akvarium. Pappa är arg, förlorade ni? säger syrran.

– Kul för dig. Ja, vi förlorade, svarar jag och släcker i tvättstugan och går.

– Släck inte, jag är rädd! Vänta på mig, jag ska få riktiga fiskar, säger syrran och tar min hand.

Syrrans hand är förvånansvärt mjuk. Jag släpper den först när vi kommit upp från källartrappan.

– Du kan få vara med och välja fiskar, säger hon.

– Okej, du får komma in i mitt rum en stund, svarar jag.